

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף קנא of בבא בתרא
Some of the topics we will learn about include.

A continuation of the case of

אמר נכסי לפלניא

A person who states;

My assets shall be given to so-and-so;

What items are included in the term נכסי?

Several incidents regarding a שכיב מרע;

A continuation of the Mishnah's Halachah

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים

ולא שייר קרקע כל שהוא

If a dying person assigned ALL his assets to others and he did not keep any land for himself;

דברי שכיב מרע

ככתובין ומסורין דמי

His verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

A

אמר נכסי לפלניא

Several incidents regarding a שכיב מרע

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים ולא שייר קרקע כל שהוא

דברי שכיב מרע ככתובין ומסורין דמי

B And therefore

אם מת קנה

If he dies, the recipient acquires the מתנה even though there was no קנין.

However

אם עמד

אין מתנתו קיימת

If he recovers, he can retract from the מתנה, because

שמחמת דאגת מיתה נתן

Since he did not keep anything for himself, he apparently had no hopes of recovery, and there is an אומדנא, an assumption, that he gave the gift only on condition that he dies, but not if he recovers.

However

שייר קרקע כל שהוא

אם עמד

מתנתו קיימת

If the שכיב מרע did keep some land for himself, and he

recovers, he cannot retract from the מתנה, because

דשלא מדאגת מיתה נתן

Since he kept something for himself, he apparently still hoped to recover, and the gift was unconditional regardless of whether he dies or not.

B

אם מת קנה

אם עמד אין מתנתו קיימת שמחמת דאגת מיתה נתן

שייר קרקע כל שהוא אם עמד מתנתו קיימת דשלא מדאגת מיתה נתן

C The Machlokes regarding מתנת שכיב מרע במקצת
 If the מרע שכיב did keep some land for himself, does the מתנה take effect even without a קנין or only with a קנין?

And the Machlokes regarding מצוה מוחמת מיתה במקצת

If the מרע שכיב stipulated that the מתנה is given only because of his anticipated death, but he kept some land for himself, does the מתנה take effect without a קנין, or only with a קנין?

C

מתנת שכיב מרע
במקצת

מצוה מוחמת מיתה
במקצת

1 So let's review ...

The Gemara proceeds with several incidents regarding a שכיב מרע:

אימיה דרמי בר חמא

באורתא כתבתינהו לנכסה לרמי בר חמא

בצפרא כתבתינהו לרב עוקבא בר חמא

There was a dying woman, who in the evening assigned all her assets to her son רמי בר חמא, but the next morning she assigned all her assets to her other son רב עוקבא בר חמא, and then she died

רמי בר חמא ruled that the second son acquired the assets, because

כל שאילו עמד חוזר

חוזר במתנתו

Since had she recovered, she could retract from the מתנה מתנה, because there was no שיור, therefore at any time before she dies she can retract from the מתנה and reassign it to her second son.

=====

The Gemara continues to elaborate on the previous Mishnah which taught

שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים

ולא שייר קרקע כל שהוא

If a dying person assigned all his assets to others and he did not keep any land for himself;

אם מת קנה

If he dies, the recipient acquires the מתנה even though there was no קנין, because

דברי שכיב מרע

ככתובין ומסורין דמי

A dying person's verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

And

אם עמד

אין מתנתו קיימת

If he recovers, he can retract from the מתנה, because ®

שמוחמת דאגת מיתה נתן

Since he did not keep anything for himself, he apparently had no hopes of recovery, and there is an אומדנא, an assumption, that he gave the gift only on condition that he dies, but not if he recovers.

1

**אימיה דרמי בר חמא
באורתא כתבתינהו לנכסה
לרמי בר חמא
בצפרא כתבתינהו
לרב עוקבא בר חמא**

There was a dying woman, who in the evening assigned all her assets to her son רמי בר חמא, but the next morning she assigned all her assets to her other son רב עוקבא בר חמא, and then she died

רב חמא

The second son acquired the assets, because

**כל שאילו עמד חוזר
חוזר במתנתו**

Since had she recovered, she could retract from the מתנה מתנה, because there was no שיור, therefore at any time before she dies she can retract from the מתנה and reassign it to her second son.

**שכיב מרע שכתב כל נכסיו לאחרים
ולא שייר קרקע כל שהוא**

If a dying person assigned all his assets to others and he did not keep any land for himself;

אם מת קנה

If he dies, the recipient acquires the מתנה even though there was no קנין, because

דברי שכיב מרע

A dying person's verbal instructions alone are considered a קנין, and no further קנין is required.

אם עמד

אין מתנתו קיימת

If he recovers, he can retract from the מתנה, because

שמוחמת דאגת מיתה נתן

Since he did not keep anything for himself, he apparently had no hopes of recovery, and there is an אומדנא, an assumption, that he gave the gift only on condition that he dies, but not if he recovers.

2 The Mishnah also taught however
 שייר קרקע כל שהוא
 אם עמד
 מתנתו קיימת
 If he did keep some land for himself and he recovers, he
 cannot retract from the מתנה, because ®
 דשלא מדאגת מיתה נתן
 Since he kept something for himself, he apparently still
 hoped to recover, and the gift was unconditionally
 regardless of whether he dies or not.

Now, the Mishnah only discusses the difference that in the
 case of

שייר
 אם עמד
 מתנתו קיימת

But the Mishnah does not discuss whether there is a
 difference in the case of

שייר
 Regarding
 אם מת קנה

And the Gemara proceeds to teach that there is indeed a
 מחלוקת אמוראים in this case of
 שייר קרקע כל שהוא

In other words a
 מתנת שכיב מרע במקצת

A partial gift of a מרע;

Does the מתנה take effect even without a קנין, like a מתנת
 מרע, or only with a קנין, like a מתנת בריא?

2
However
 שייר קרקע כל שהוא
 אם עמד
 מתנתו קיימת
 If he did keep some land for himself and he recovers,
 he cannot retract from the מתנה, because

דשלא מדאגת מיתה נתן
*Since he kept something for himself,
 he apparently still hoped to recover,
 and the gift was unconditionally regardless of whether
 he dies or not.*

The Mishnah only discusses

שייר
 אם עמד
 מתנתו קיימת

But what about a case of

שייר
 אם מת
 קנה

There is a מחלוקת אמוראים in this case of
 שייר קרקע כל שהוא

In other words a
 מתנת שכיב מרע במקצת
 A partial gift of a מרע;
 Does the מתנה take effect even without a קנין,
 like a מתנת שכיב מרע,
 or only with a קנין, like a מתנת בריא?

3 The רב נחמן said in the name of רבנן
מתנת שכיב מרע במקצת
הרי היא כמתנת שכיב מרע
דלא בעיא קנין
A partial מתנה of a מרע שכיב is considered somewhat like
the total מתנה of a מרע שכיב and can be accomplished even
without a קנין, because since he was a מרע שכיב,
אם מת קנה
Because
ככתובין ומסורין דמי
In this aspect, it's considered like a
מתנת שכיב מרע

However,
ואם עמד אינו חוזר
Because
דשלא מדאגת מיתה נתן
And in this aspect, it's considered like a
מתנת בריא

רב נחמן disagrees and says in the name of רבנן
מתנת שכיב מרע במקצת
הרי היא כמתנת בריא
ובעיא קנין
A partial מתנה of a מרע שכיב is considered completely like
the מתנה of a בריא, a healthy person, in all aspects:

Therefore;
It can only be accomplished through a קנין but not through
a צוואה, because since there was a שיור he is not considered
a מרע שכיב and

לאו ככתובין ומסורין דמי
AND
Only if there was a קנין, the מתנה does take effect in both
instances;

אם מת קנה
ואם עמד אינו חוזר
If he dies, the recipient acquires it;
And if he gets well, he cannot retract it.

However if there was no קנין, the מתנה does not take effect
at all and

אם מת לא קנה
וכ"ש אם עמד חוזר
If the מרע שכיב dies, and certainly if he recovers, the
recipient does not acquire the מתנה, because since there
was a שיור, he is not considered a מרע שכיב and
לאו ככתובין ומסורין דמי

The Gemara concludes like רבא
והלכתא מתנת שכיב מרע במקצת
בעיא קנין ואע"ג דמת
=====

3 *קנין - רב נחמן*
**מתנת שכיב מרע במקצת
הרי היא כמתנת שכיב מרע
דלא בעיא קנין**
A partial מתנה of a מרע שכיב
is considered somewhat like the total מתנה of a מרע שכיב
and can be accomplished even without a קנין,
because since he was a מרע שכיב,

ואם עמד אינו חוזר	אם מת קנה
<i>Because</i>	<i>Because</i>
דשלא מדאגת מיתה נתן	ככתובין ומסורין דמי
<i>And in this aspect, it's considered like a</i>	<i>In this aspect, it's considered like a</i>
מתנת בריא	מתנת שכיב מרע

רבא - רב נחמן
**מתנת שכיב מרע במקצת
הרי היא כמתנת בריא
ובעיא קנין**
A partial מתנה of a מרע שכיב is considered
completely like the מתנה of a בריא, a healthy person,
in all aspects:
Therefore;
It can only be done through a קנין but not through a צוואה,
since there was a שיור he is not considered a מרע שכיב and
לאו ככתובין ומסורין דמי

Only if there was a קנין, the מתנה does take effect in both instances;	However if there was no קנין, the מתנה does not take effect at all and
אם מת קנה	אם מת לא קנה
ואם עמד אינו חוזר	וכ"ש אם עמד חוזר
<i>If he dies, the recipient acquires it; And if he gets well, he cannot retract it.</i>	<i>If the מרע שכיב dies, and certainly if he recovers, the recipient does not acquire the מתנה, because since there was a שיור, he is not considered a מרע שכיב and לאו ככתובין ומסורין דמי</i>

והלכתא
**מתנת שכיב מרע במקצת
בעיא קנין ואע"ג דמת**

4 The Gemara also mentions a second Machlokes:
 Until now, we were discussing a שכיב מרע במקצת סתם
 He did not explicitly mention his anticipated death. It was merely implicitly understood. Therefore, there is the difference of לא שייר
 Where it's assumed שמחמת דאגת מיתה נתן
 And שייר
 Where it's assumed דשלא מדאגת מיתה נתן

The Gemara now introduces a שכיב מרע במקצת מצוה מחמת מיתה
 The שכיב מרע did explicitly mention his anticipated death; either at the time of the מתנה or somewhat earlier.
 In this case there is a Machlokes according to the conclusion that שכיב מרע במקצת בעיא קנין

holds רב הונא בריה דרב יהושע מצוה מחמת מיתה במקצת בעיא קנין
 In this case too, the מתנה can only be accomplished with a קנין but not through a צוואה; and if there was no קנין, אם מת לא קנה
 Because, since there was a שיור he is not considered a שכיב מרע even though he was מצוה מחמת מיתה and לאו ככתובין ומסורין דמי

holds רבא מצוה מחמת מיתה במקצת לא בעיא קנין
 The מתנה can be accomplished even without a קנין and אם מת קנה
 Because, since he was מצוה מחמת מיתה he is considered a שכיב מרע and ככתובין ומסורין דמי

4
Until now, we were discussing a
שכיב מרע במקצת סתם
He did not explicitly mention his anticipated death. It was merely implicitly understood.
Therefore, there is the difference of
שייר לא שייר
Where it's assumed שמחמת דאגת מיתה נתן *Where it's assumed דשלא מדאגת מיתה נתן*

שכיב מרע במקצת מצוה מחמת מיתה
The שכיב מרע did explicitly mention his anticipated death; either at the time of the מתנה or somewhat earlier.
In this case there is a Machlokes according to the conclusion that
שכיב מרע במקצת בעיא קנין

<p><i>רבא</i> מצוה מחמת מיתה במקצת לא בעיא קנין <i>The מתנה can be accomplished even without a קנין and אם מת קנה</i> <i>Because, since he was מצוה מחמת מיתה and שכיב מרע</i> ככתובין ומסורין דמי</p>	<p><i>רב הונא בריה דרב יהושע</i> מצוה מחמת מיתה במקצת בעיא קנין <i>In this case too, the מתנה can only be accomplished with a קנין - but not through a צוואה; and if there was no קנין, אם מת לא קנה</i> <i>Because, since there was a שיור he is not considered a שכיב מרע even though</i> לאו ככתובין ומסורין דמי</p>
--	---

5 The Gemara concludes like רבא that even though שכיב מרע במקצת בעיא קנין However, מצוה מחמת מיתה במקצת לא בעיא קנין

Similarly, שכיב מרע במקצת אם עמד אינו חוזר He cannot retract. However, מצוה מחמת מיתה במקצת אם עמד חוזר ואף על גב דקנו מיניה If he recovers, he can retract from the מתנה even though there was both a קנין and a שיור, because שמחמת דאגת מיתה נתן

As the Gemara earlier mentioned the incident of אחתיה דרב דימי בר יוסף הוה לה פיסקתא דפרדיסא שלחה ליה תא קני כל היכא דבעית The sister of רב דימי בר יוסף was on her deathbed and she sent for him to come and acquire her orchard with any קנין that he chooses. אזל שיירה וקנו מינה קנין רב set aside a portion for her, and then performed a קנין to acquire the rest for himself. However, כי קיימא הדרא בה When she recovered she wanted to retract from the gift.

ויי דקא מיתה הך איתתא Woe is to me that I will die without seeing my brother; She is considered a מצוה מחמת מיתה And מצוה מחמת מיתה חוזר

5 The Gemara concludes like רבא that even though שכיב מרע במקצת בעיא קנין

The Gemara concludes like רבא that even though
מצוה מחמת מיתה במקצת לא בעיא קנין **שכיב מרע במקצת בעיא קנין**

שכיב מרע במקצת אם עמד אינו חוזר
He cannot retract.

However,
מצוה מחמת מיתה במקצת אם עמד חוזר ואף על גב דקנו מיניה
If he recovers, he can retract from the even though there was both a קנין and a שיור, because שמחמת דאגת מיתה נתן

אחתיה דרב דימי בר יוסף הוה לה פיסקתא דפרדיסא שלחה ליה תא קני כל היכא דבעית

The sister of רב דימי בר יוסף was on her deathbed and she sent for him to come and acquire her orchard with any קנין that he chooses. אזל שיירה וקנו מינה קנין רב set aside a portion for her, and then performed a קנין to acquire the rest for himself.

However,
כי קיימא הדרא בה
When she recovered she wanted to retract from the gift.

ויי דקא מיתה הך איתתא
Woe is to me that I will die without seeing my brother; She is considered a - מצוה מחמת מיתה
And

וי דקא מיתה הך איתתא
Woe is to me that I will die without seeing my brother;
She is considered a - מצוה מחמת מיתה
מצוה מחמת מיתה חוזר